

د انقلابی شورا په تاریخی غونډه کی د ببرک کارمل رپورت

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا ستره او تاریخی غونډه د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی، د انقلابی شورا د رئیس او صدراعظم ببرک کارمل په مشری د هغی شورا په مقر کی وشوه او په هغی کی د افغانستان د دموکراتیک جمهوری دولت اساسی اصول د ډیر صمیمیت او پیوستون په فضا کی د رایو په اتفاق تصویب شول.

د دغی غونډی په پیل کی د قرآن عظیم الشان خو آیتونه ولوستل شول او ورپسی ببرک کارمل په یوه وینا سره غونډه پرانستله او ویی ویل:

۱۳۵۹ ر ۲۵

د لوی خدای په نامه !

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا د محترمو غړو، د ټول هیواد د رنخیدلو خلکو د آزادی په خاطر چی د اوږدو پیړیو په ترڅ کی بی د کورنیو او بهرنیو جبارو استثمارگرانو، استعمارگرانو، چپاولگرو جلادانو او ستمگرانو د جسمی او روحی، مادی او معنوی شکنجو لاندی یی لاس او پښی وهلی دی.

د اسلام مقدس دین ته د احترام د رعایت او د هغه د دفاع په خاطر د هیواد د ملی حاکمیت د ځمکی د تمامیت او ملی استقلال د دفاع په خاطر د ثور د بریالی انقلاب د ارزښتونو د دفاع په خاطر د سولی، دموکراسی، آزادی، ټولنیزی ترقی او د خلکو نیکمرغی او سوکالی په خاطر په گران هیواد افغانستان کی د میشته وروڼو خلکو د ټولو قبایلو قومونو او ملیتونو د حقوقو د برابری په خاطر د ټولنیز، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، طبقاتی او ملی ستم او استثمار د ټولو ډولونو د بیخی له مینځه وړلو په خاطر د هیواد ټولو اوسیدونکو ته د پراخو دموکراتیکو آزادیو او حقوقو د برابرولو په خاطر، د قهرمان او انقلابی افغانستان د نوی ټولنی د جوړولو په خاطر، چی په هغی کی له سپری نه د سپری استثمار د تل لپاره له مینځه لاړ شی.

په ټولنه کی د امنیت او د فرد د مصئونیت او د انقلابی دموکراتیک قانونیت، د وروری او برابری او ټولنیز عدالت د بیا راژوندی کولو په خاطر او په خاصه توگه د گران هیواد افغانستان او د خلکو په وړاندی د مسوولیت د درک په اساس په یوه

دموکراتیکه او آزاده فضا کی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسی اصولو د خیرنی غور او تصویب په خاطر د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا دوهم اجلاس پرانیزم.

ببرک کارمل وروسته له هغه چی د انقلابی شورا تاریخی او درنده غونډه یی پرانستله د غونډی کرنلاره یی وړاندی کړه چی د انقلابی شورا د غړیو له خوا د رایو په اتفاق تصویب شوه ورپسی **ببرک کارمل** یو اوږد رپورت وړاندی کړ چی متن یی دادی:

بسم الله الرحمن الرحيم

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا محترمو غړیو د ثور د ویارلی انقلاب له بریالیتوب وروسته چی د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند، د کارگری طبقی او د افغانستان د ټولو زیارایستونکو گوند په مشری و شو زموږ په هیواد کی د نوی طراز دولت د جوړیدو لپاره لازم اساسات منخته راغلل او اوس دغه د نوی طراز دولت د خپلی بشپړتیا په مشخصی لاری بانندی روان دی.

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د موقتی **اساسی اصولو** اعلام او تسوید د ثور انقلاب د ارزښتونو د ټینگښت د هیواد د ملی او دموکراتیکی ودی او د افغانستان د راتلونکی اساسی قانون د جوړولو بنسټ په توگه د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت له عالی شورا سره د لویی جرگی د جوړیدو تر وخته پوری د نوی دموکراتیک نظم د ټینگښت لپاره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت سیاسی نظام ټاکی، زموږ د هیواد د تاریخ په سرنوشت کی خاص اهمیت لری.

لکه چی تاسوته څرگنده ده د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو شورا د ۱۳۵۸ کال د **حوت** په ۳۰ نیټه د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د موقتی **اساسی اصولو** د مسودی د تدوین په برخه کی چی د افغانستان د ټولو خلکو د آزادی او خپلواکی ارادی نماینده گی وکړی ځینی تصمیمونه و نیول او په دی مقصد یی د عدلیه وزارت په چوکاټ کی یو خاص کمیسیون جوړ کړ چی وروسته بیا د سیاسی بیرو، حکومت او انقلابی شورا د رئیس هیات او د افغانستان د

خلک د دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټې د پلینوم له خوا په هر اړخیزه او دقیقه توگه وڅیړل شو او اوس د وروستی تصویب لپاره انقلابی شورا ته وړاندې کېږي. موقتي اساسی اصول په خپله کلی طرحه کې د ټولنیز سیاسي او د اقتصادي نظام زموږ د هیواد د اتباعو، آزادیو، اساسی حقوقو او وظیفو او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د دولتي جوړښت مهم اساسات به اعلام او تثبیت کړي. دغه موقتي اساسی اصول د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د سیاسي کړنلاری او هدفونو د تر سره کیدو په پروسه او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت رول او وظیفی کلک ارزښتناک پړاو بلل کېږي زموږ د هیواد اقتصادي، ټولنیز، فرهنگي، ملي، مذهبي، قبیلوی خاص شرایط او نور خصوصیتونه به څرگند کړي د اصولو په منځ کې دغه مواد باید د جدی اهمیت لرونکی او لومړی درجه وبولو.

د شور انقلاب د ارزښتونو، ملي حاکمیت، ملي خپلواکي، او زموږ د گران هیواد، د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د خاوری تمامیت دفاع د اسلام د مقدس دین احترام، رعایت او د مناسکو د ادا کولو په برخه کې پوره آزادی. د ټول ټولنیز جوړښت او د هیواد د سیاسي ژوند رښتیني دموکراتیزه کول د افغانستان خلکو ته د پراخو حقوقو او دموکراتیکو آزادیو ورکول د ملي سمسور اقتصاد منځته راوړل د عامه هوساینی د سطحی پرله پسې لوړوالی او د افغانستان د ټولو خلکو د اقتصادي ټولنیزې او فرهنگي ودی چټکتیا، د اداري دموکراتیک نظم منځ ته راتلل په سیاسي ژوند کې د برخی اخیستو له پاره د زیارایستونکو د پراخو قشرونو جلبول او د انقلابی دموکراتیک قانونیت ټینګښت د فردی حقوقو او د خلکو د مالکیت د ټولنی د نظم تامین او ساتنه د کورنی د کانون څارنه او دفاع د بشپړی سولی د تامین له پاره پرله پسې هلی ځلی او ملي حاکمیت او د خاوری تمامیت ته د احترام او د یو بل په کورنیو چارو کې د لاس نه وهلو له مخی د بین المللی پراخی همکاری د سیاست چلول د شور انقلاب ډیره ښه ښیګنه په هیواد کې د نوی طراز دولت او سیاسي قدرت را مینځ ته کیدل دی.

دغه ټکی په لاندې ډول **د اساسی اصولو** د رول په باره کی خپل مستقیم انعکاس میندلی دی پدی وینا چی د افغانستان دموکراتیک جمهوری دولت د کارگرانو، بزگرانو، کسبگرو، کوچیانو، روښنفکرانو او نورو زیارایستونکو او د هیواد د ټولو دموکراتیکو او وطنپالو قوتونو او ټولو ملیتونو او قومونو په گډون د افغانستان د ټولو مسلمانو زیارایستونکو خپلواک او دموکراتیک دولت دی، په مسوده کی ویل شویدی چی دولت د خلکو د سوکالی او نیکمرغی لپاره خدمت کوی د وگړو سوله ایز خوندي او آرام ژوند هر اړخیز وده د هغوی د ملکیت، د حقوقو د حیثیت او ملی دود دستور ساتنه تضمینوی. د افغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دولتی قدرت په زیارایستونکو پوری اړه لری د پوره ملی او سیمه ییزو دولتی ارگانونو له خوا چی له دموکراتیک لاری تامینیری عملی کیری.

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند، د سیاسی تگلاری د اساسی موادو په نظر کی نیولو سره **د اساسی اصولو** په مسوده کی اعلامیری چی د افغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی د زیارایستونکو قدرت د پلرني وطن په ملی پراخی جبهی باندی متکی دی چی د هیواد ټول مترقی دموکراتیک او وطنپال قوتونه د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند په مشری د مترقی آزادی او دموکراتیک نوي ټولنی د جوړولو د عمومی پروگرام له مخی یو لاس او یو موټی کوی او هم په دولت او ټولنه کی د پلارني وطن د ملی جبهی مقام ټاکی.

په دی توگه د پلرني وطن - د ملی جبهی د جوړیدو لپاره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابی شورا او حکومت هلی ځلی کوی حقوقی اساسات را مینځته کیری.

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د ثور د پرتمین انقلاب او د **حفیظ الله امین** د وگړنی ضد نظام په نسکورولو کی د ثور انقلاب د نوي پړاو په تدارک فیوډالی ضد او امپریالیستی ضد ملی او دموکراتیکو بدلونونو په طرحه او عملی کولو کی ستر خدمتونه سرته رسولی دی.

د اساسی اصولو په مسوده کی د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د کارگری طبقی او د افغانستان د ټولو زیارایستونکو، د گوند رهبری کونکی رول چی

زموږ په هيواد كې ټول انقلابي بدلونونه د هغه له فعاليتونو سره نه شلیدونكي اړيكي لري تصويبيږي.

په اساسي اصولو كې ويل شويدي چي د افغانستان د خلك دموكراتيك گوند د افغانستان د خلكو د ارادي له مخي په خپل كورني او بهرني سياست كې د ملي او دموكراتيك انقلاب اصول د خپل عمل ملاك گرزولي د ثور انقلاب د هدفونو او وظيفو تدريجي تعميل ټاكي د عادلانه او د فرد له خوا د فرد له استثمار څخه د خلاصي نوي ټولني په جوړولو كې د هيواد د ټولو خلكو د مبارزي لارښودنه كوي. د پلرني وطن د ملي جبهې د پراختيا او ټينگتيا پروسه او د هيواد په سياسي اداره كې د زيارايستونكو د پراخي برخي اخيستنې تامين به تر زيادي اندازي پوري د پرگنيزو او ټولنيزو سازمانونو د فعاليت او صلاحيت په پراختيا او ودې باندې متكي وي.

پدغه دموكراتيك ضرورت باندې په اتكا سره په مسوده كې اعلاميږي چي د افغانستان په دموكراتيك جمهوريت كې د كارگري اتحاديو د بنسټو او ځوانانو د سازمانونو علمي، فرهنگي، هنري، ټولنيز او د زيارايستونكو د نورو ټولنيزو او دموكراتيكيو سازمانونو فعاليتونه د دولت له خوا حمايه او هڅول كيږي.

د افغانستان په دموكراتيك جمهوريت كې د اسلام د سپيڅلي دين د مقدساتو او عنعناتو ژور درناوي كيږي. د افغانستان د خلك دموكراتيك گوند، مركزي كمېټه د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت انقلابي شورا او حكومت له دې ټكي سره په ډاگه بيا بيا تماس نيولي دي.

د دغه اصل له مخي په مسوده كې د اسلام د سپيڅلي دين په وړاندې د دولت اصولي او له درناوي ډك دموكراتيك سلوك اعلام او تاكيد شويدي د ټولو مسلمانانو له پاره د ديني مناسكو د اداكولو په مقصد پوره آزادي او ډاډه فضا تضمينيږي.

دولت د ديني شرافتمندو روحانيونو او عالمانو له وطن پالونكو فعالينو د هغوي د وظيفو او مكلفيتونو له اجرا سره كومك او مرسته كوي.

د نورو اديانو پيروان د خپلو ديني او مذهبي مراسمو په اجراء كې پدي شرط پوره آزادي چي د ټولني امنيت او سوکالي تهديد نكړي او له بشر دوستانه اصولو سره

سم وی. څنگه چې د دین او خلکو د بنمنان د امپریالیزم گواگیان د اسلام د پاک دین تر نامه لاندې هلی ځلی کوی چې یو شمیر مسلمانان بی لاری کړی او د افغانستان د خلکو د مترقی او انقلابی بنیگنو پر خلاف یی ولمسوی **د اساسی اصولو** په مسوده کی ټینگار شویدی چې هیڅوک حق نلری د اسلام له سپیڅلی دین څخه د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د خلکو د گټو پر خلاف د نورو عملونو د ارتکاب د وسیلی په نامه د ملی ضد او وگړنی ضد د خلکو د آزادی ضد او ملی خپلواکی ضد د ملی حاکمیت ضد او د ځمکی د تمامیت ضد تبلیغاتو په مقصد استفاده وکړی.

افغانستان د کمیت په لحاظ کوچنی او یالویی، د افغانستان د ټولو وروڼو خلکو پښتنو، تاجکو، هزارو، ازبکو، ترکمنو، بلوڅو، نورستانیو نورو قومونو او ملیتونو او ددی هیواد اسلام د مقدس دین د مذهبونو د پیروانو سنی دی که شیعه گډ او واحد وطن دی.

او د هغه په خاوره کی گن شمیر قبایل او کوچیان ژوند کوی.

په افغانستان کی د تل د پاره د پخوانیو منسوڅو رژیمونو د نژادی او ملی توپیر ظلم او ستم سیاست پای ته رسول شویدی ملی امتیازونه او محدودیتونه لغوه او د ټولو قومونو، ملیتونو، قبایلو او د هغوی د ژبی او فرهنگ د آزادی ودی له پاره لازم شرایط پیدا شویدی.

د اساسی اصولو په مسوده کی د ثور انقلاب له هدفونو او ارمانونو سره سم اعلام شویدی چې د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د افغانستان د ټولو ملیتونو، قومونو او قبایلو د حقوقو د برابرتیا، د ورورولی د دوستی او هر اړخیزی ودی د مرستی سیاست عملی کوی د هغوی دموکراتیک او قانونی حقوق تضمین او د هیواد د ټولو ملیتونو قومونو، او قبایلو، ډیر بڼه ارزښتناک فرهنگی میراثونه او دود دستور تثبیت او ساتی.

د افغانستان دموکراتیک جمهوری دولت د هیواد د ټولو سیمو د اقتصادی، ټولنیزی او فرهنگی ودی په سطحه کی د ټولو نابرابریو پوره له مینځه وړل خپل یو ډیر مهم هدف گڼی.

دولت د کوچیانو، قبایلو او مالدارو له پاره په عادلانه توګه له څرځایونو څخه د وړیا استفادې امکانات تضمینوي د هیواد په قلمرو کې د کوچیانو له پاره آزادانه ګرځیدل تضمینوي او هغوی ته لازمی مادي مرستې رسوي. د افغانستان د خپلواکۍ د دفاع په کار کې زموږ د خاورې په جنوبي او جنوب ختیځو سیمو کې زموږ د میشته پښتنو قبایلو د ارزښتناکې ونډې له مخې **د اساسي اصولو** په مسوده کې راغلي دي چه دولت د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د جنوبي او جنوب ختیځو سرحدونو د دفاع په کار کې او د خپلې استوګنې په سیمو کې د سولې او سوکالی د تامین په کار کې د هیواد د قبایلو د مشرانو او سپین رږیرو د وطنپالونکي رول ملاتړ کوي او د دغه شریفانه او وطنپالونکي فعالیت په اغیزمنه عمل کې هراړخیزه مرسته کوي.

د افغانستان دموکراتیک جمهوري دولت په بین المللي ډګر کې د یوه سوله دوست دولت په توګه رامینځ ته شو.

د اساسي اصولو په مسوده کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د سوله دوست بهرني سیاست اساسي کرښې اعلام شوي دي.

په نورو اصولو سربیره د افغانستان د دموکراتیک جمهوري دولت د انترناسیونالیستي پیوستون د اصولو په بنیاد له ټولو سوسیالیستي هیوادو په تیره بیا له شوروي اتحاد سره د هراړخیزې دوستۍ پراختیا او ټینګتیا ته او په روغه جوړه کې د ګډ ژوند د اصولو له مخې له نورو ملکونو او په تیره بیا له ګاونډیو دولتونو او د ناپیلو هیوادو له ټولو دولتونو او مسلمانو خلکو سره د دولتي دوستانه اړیکو تامین او ټینګتیا ته ځانګړې پام ساتي.

په مسوده کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اقتصادي نظام اساسات تصویب شوي دي ددی مطلب په قید سره چې په اوسني افغانستان کې ډول ډول ملکیتونه شته. په مسوده کې ټینګار شوی دی چې دولت هر ډول قانوني ملکیت دولتي ملکیت یعنی د خلکو د عامه ملکیت، کوپراتیفی ملکیت، خصوصي ملکیت او شخصي ملکیت ساتنه او دفاع کوي، تر څمکې لاندې منابعو نورو طبیعي منابعو د انرژي د منابعو، بانکونو، بیمې د موسسو په درندو صنایعو کې

د تولید د مهمو وسایلو مخابراتی دستگاو رادیو تلویزیون ملکیت د دولت په انحصار کی دی.

پدی ترخ کی یادونه شوی د خلکو د عامه ملکیت ځانگړی ملاتړ کیری او دغه راز دولت د هغو شرکتونو د فعالیت چی په هغو کی دولتی ونډی شته هڅونه ملاتړ او څارنه کوی.

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د کرنی د تگ لاری او د ځمکو د دموکراتیکو اصلاحاتو د دوام د مخکینی اعلام شوی تگ لاری له مخی په مسوده کی ویل شویدی چی دولت د قانون له احکامو سره سم پر ځمکی بانندی د بزگرو او نورو ځمکه والو ملکیت تضمینوی له بزگرو سره د کرنی د چارو په گټور پرمختگ کی لازمه مرسته کوی او د تولیدی استهلاکی کوپراتیفونو او د کرنی په چارو کی د نورو ډول ډول کوپراتیفونو او د کرنی په چارو کی وده هڅوی او ملاتړی کوی.

د استهلاکی شیانو د تولید پراختیا او د ملی صنایعو د انکشاف او د صنایعو او د اقتصاد د نورو برخو په وده کی د ملی خصوصی سکتور د برخی اخیستنی په مقصد **د اساسی اصولو** په مسوده کی راغلی دی چی د کسبگرو د تولیدی چارو او د تولید په کوپراتیفونو کی د هغوی د خپلی خوښی د یوالی هڅونه او ننگه کوی.

دولت له قانون سره سم د خصوصی ملکیت ملاتړ کوی خو د ټولنی او خلکو د گټو پر خلاف له خصوصی ملکیت څخه استفاده مجازه نه بولی.

د لومړی ځل لپاره د خصوصی ملکیت مصئونیت چی له روا لاری لاس ته راغلی وی او د فرد او کورنی د اړتیاو له پاره تری کار اخیستل کیری قانوناً په رسمیت پیرندل کیری.

د ټولنیزی سوکالی او فرهنگ د سطحی د لوړولو په برخه کی په مسوده کی اصول او هدفونه اعلام شویدی چی د هغو په عملی کیدو سره د فیوډالی او فیوډالی نه مخکی مناسباتو پاتی، بیسوادی، نیستی، رنځ او ټولنیزی نابرابری له مینځه ځی او د خلکو د پرگنو د فرهنگ او شخصیت د اندولیزی ودی امکانات پیدا کیری.

د دی مقصد له پاره د بیسوادی د بیخی له مینځه وړلو د پوهنی د روغتیا ساتنی ټولنیزو تاسیساتو علم او تخنیک، فرهنگ او هنر بدنی روزنی او ورزش او عامی خدمتونو د چټکی پرمختیا په لاره کی پر له پسې پروگرامونه عملی کیری.

دغه راز په مسوده کې د ځوانانو دغه د نوی دموکراتیکې ټولنی د جوړونکو د څارنی په برخه کې د دولت مهمی وظیفی ټاکلی شوی دی **د اساسی اصولو** په مسوده کې د اتباعو له پاره دموکراتیک حقوق او آزادی طرحه او تضمین شویدی او د ټولنی او دولت په وړاندی د اتباعو مهمی وظیفی په گوته شویدی. په مسوده کې د قانون په وړاندی د نژادی او قبیلوی، ژبی، جنس د استوگنی د ځای دین او مذهب، تحصیلاتو، نسب، شتمنی او ټولنیز دریخ د تعلق په نظر کی نیولو پرته د ټولنی د اقتصادی سیاسی ټولنیز او فرهنگی ژوند په ټولو برخو کی د اتباعو د حقوقو د برابرتیا اصول تثبیت شویدی دی.

پدی ترڅ کی ویل شوی دی چی هیڅوک نشی کولای د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د گټو او بنیگنو او د نورو اتباعو د حقوقو او آزادیو پر خلاف له دموکراتیکو حقوقو او آزادیو څخه استفاده وکړی په مسوده کی د اتباعو د ټولنیزو سیاسی او فردی حقوقو او آزادیو د ملی او دموکراتیک ژوند په تعمق کی د دولت د ځانگړی مینی مستقیمه نتیجه تثبیت شوی ده.

په همدی ډول **د اساسی اصولو** په مسوده کی د اتباعو ستړی وظیفی له هغو څخه د قانون احترام او دهغه رعایت د ټولنیز او انسانی چال چلند رعایت د وظیفو او وجیبو صادقانه سرته رسول او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د نورو کسانو قانونی حقوق او ښه ویاړ مشخص شویدی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت **د اساسی اصولو** په مسوده کی ټولنیز صادقانه او گټور کار د وطن د هر وگړی له ویاړه ډک دندی بلل کیږی.

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وسله وال پوځ په لیکو کی خدمت او زموږ د مقدس وطن گران افغانستان او د ثور انقلاب د ارزښتونو دفاع ښه او مقدس کار دی.

په مسوده کی ویل شویدی، چی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت وسله وال پوځ د انقلاب د ارزښتونو، ملی خپلواکی، یووالی د ځمکی د تمامیت او دهیواد د ملی حاکمیت او د خلکو د آزادی او امنیت دفاع کوی.

دولت د وسله وال پوځ د پیاوړتیا او ټینګښت په ټولنیز ژوند کې د وسله وال پوځ د منسوبینو د فعالې برخې اخیستنې تامین د سربازانو او افسرانو د کورنیو د ژوند د شرایطو د ښه والی په باره کې لازم تدبیرونه نیسي.

د خلکو د دموکراتیکو حقوقو او آزادیو او د هغوی د اساسي وظیفو تثبیت د افغانستان په دموکراتیک جمهوریت کې د مرکزي **اساسي اصولو** څخه د فرد نوی حقوقی مقام دی او دولت د هغه د ودې او ټینګښت له پاره زیار باسي او دهغه د عملی کولو له پاره لازم سیاسي اقتصادي او ټولنیز او فرهنگي شرایط برابرې.

د دولتي او اداري دموکراتیک نظم مینځ ته راوړل د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت یو اساسي هدف دی **د اساسي اصولو** د مسودی د دولتي او اداري قدرت د ارګانونو په برخه کې د عمومي آزادو، پټو، مستقیمو او برابرو رایو اخستلو له لارې د دولتي قدرت د ډیر لوړ ارګان په توګه د لویې جرګې یا د عالی شورا د جوړیدو ملاتړ شوی دی لویه جرګه د خپل کار په لومړني اجلاس کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت اساسي قانون تصویبوي.

په مسوده کې یادونه شوی چې د لویې جرګې یا د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د عالی شورا له پاره د لازمو شرایطو د پیدا کیدو تر وخته پوری اوس، انقلابي شورا د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د دولتي قدرت ډیر لوړ ارګان ګڼل کېږي.

انقلابي شورا **د اساسي اصولو** د مسودی له مخې د مقننه قوی وظیفې پر مخ بیایي د انقلابي شورا رئیس هیات حکومت او نور دولتي ارګانونه جوړوي، د دولت پرمختیایي اقتصادي، ټولنیز پروګرامونه او بودجه منظوروي د نورو هغو موضوعګانو په باره کې تصمیم نیسي چې د انقلابي شورا تصویب ایجابوي.

د انقلابي شورا د غونډو تر منځ موده کې د انقلابي شورا رئیس هیات د انقلابي شورا دايمي فعال ارګان او د دولتي قدرت ډیر لوړ واکدار دی **د اساسي اصولو** په مسوده کې د انقلابي شورا د رئیس هیات واکونه په ډاګه تنظیم شوي دي.

د انقلابي شورا رئیس هیات د دولت د ډله ییز ډیر لوړ مقام په توګه د انقلابي شورا د غونډو د جوړیدو د نیتي د ټاکنې د قوانینو د فرمانونو د نښانونو او مدالونو د

ورکړې د ټاکلو مجازاتو د بڅبنې يا د کمولو او د نورو وظيفو د سرته رسولو وظيفې په غاړه لري.

د اساسي اصولو په مسوده کې د وزيرانو د شورا ترکيب، واکونه او وظيفې د دولتي قدرت د عملي کولو د اجرائيه لوړ ارگان په توگه مشخص شوي دي. په ټول هيواد کې د ټولو ارگانونو، موسسو او اتباعو له خوا د وزيرانو د شورا د تصويبونو او نورو سندونو اجرا کول ضروري دي.

د اساسي اصولو مسوده د دولت د سيمه ييزو ارگانونو د تشکيل او فعاليت سترې کړنې او اصول ټاکي. د سيمه ييزو اداري ارگانونو تشکيل له هغو مهمو مسئلو څخه دي چې خلک يې له مرکزي لوړو ارگانونو څخه غوښتنه کوي.

د ثور انقلاب له نوي پړاو وروسته د قضايي دموکراتيک نظام د جوړولو له پاره مساعد شرايط او لاري چاري منع ته راغلي دي.

د اساسي اصولو په مسوده کې د دموکراتيک قضايي نظام جوړيدل په دموکراتيکه توگه د قضاوت سرته رسول له هغو څخه په قضاوت کې خپلواکي محکمي د قانون په وړاندې د اتباعو برابري په څرگندو غونډو کې په قضيو باندې غور د دواړو خواوو په مورني ژبه محاکمه د تورن له پاره د دفاع حق د محکمو د فيصلو مدلل والي او نور اعلام او تشييت شوي دي.

مسودي د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د څارنوالي د ارگانونو د جوړيدو او د فعاليت د لارو چارو مهم اصول ټاکلي دي. **د اساسي اصولو** په مسوده کې څرگنده شويده چې لوی څارنوال د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د ارگانونو د فعاليت د رهبري دنده په غاړه لري او د څارنوالي ارگانونه د مرکزيت د اصل پر بنسټ واحد سيستم تشکيلوي او له لوی څارنوال او د ولاياتو، ښارونو، ولسواليو او علاقداري له څارنواليو څخه جوړ شوي دي.

د څارنوالي ارگانونه خپلي دندې د سيمه ييزو ارگانونو له مداخلې څخه پرته په خپلواکه توگه اجرا کوي. **د اساسي اصولو** په مسوده کې ټينگار شوي دي چې لوی څارنوال او څارنوالان د مرکزي او سيمه ييزو ارگانونو دولتي گډو او خصوصي موسسو ټولنيزو سازمانونو او د چارو د مسوولينو له خوا د قوانينو د برابر تطبيق او احترام څارنه کوي.

دغه راز د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت له انقلابی شورا او د هغی له رئیس هیات سره د لوی څارنوال مهمی اړیکی تنظیم شویدی.

د اساسی اصولو په مسوده کی د پخوانی پریکړی له مخی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت دولتی نښان او بیرق تشریح شویدی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت **اساسی اصول** د یوه موقتی اساسی قانون اهمیت لری او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسی قانون تر تصویبیدو پوری به نافذ وی.

د اساسی اصولو تصویب زموږ په گران هیواد کی د رښتینی دموکراتیک او مترقی اساسی قانون د تدوین په لاره کی یو مهم پړاو گڼل کیږی.

اساسی اصول زموږ په هیواد کی د ملی دموکراتیک انقلاب د راتلونکی ودی او بشپړتیا او دهغه د وروستی بری په برخه کی د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د سیاسی کړنلاری مستقیم ښکارندوی دی او په هیواد کی د دموکراتیک ژوند د عملی کولو او د خلکو د دموکراتیک دولت د ټینگولو له پاره کلکی او ټینگی ستنی پیدا کوی.

د اساسی اصولو تصویب د افغانستان د خلکو تر منځ پیوستون د ټینگښت او زموږ د هیواد د سیاسی نظم د گډوډولو د پاره د کورنیو دښمنانو د هلو ځلو د شنډولو په لاره کی یو مهم گام دی.

د ټولو دولتی ارگانونو او سازمانونو فعالیت د ورځینو قوانینو زیاتوالی او پراختیا د نویو حقوقی موسسو جوړیدل به **د اساسی اصولو** د احکامو له مخی وشی.

د نویو قوانینو او فرمانونو تسوید د **اساسی اصول** په تطبیق کی د اساسی وظیفو او مکلفیتونو ایجاد په هغه قوانینو کی بدلونونه او تعدیلات چی **د اساسی اصولو** د تصویب څخه وروسته نافذیږی او د هغو د سملاسی بدلون او تعدیل ضرورت وی د افغانستان د انقلابی شورا د رئیس هیات او د دموکراتیک جمهوری حکومت په غاړه دی.

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته سیاسی بیرو او پلینوم او حکومت او د انقلابی شورا رئیس هیات ډاډ لری، چی د افغانستان د دموکراتیک

جمهوریت د انقلابی شورا محترم غړی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د **اساسی اصولو** د تصویب په کار کی چی د هیواد د ملی او دموکراتیکو وظیفو د سرته رسیدو په لاره کی یو مهم گام بلل کیږی زموږ د گران هیواد افغانستان د رنځیدلو خلکو په وړاندی په پوره پوهی او د مسئولیت په احساس سره چلند کوی. د انقلابی شورا له خوا د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د **اساسی اصولو** په تصویب سره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت په سیاسی او حقوقی پرمختیا کی نوی پړاو پیل کیږی. ملگرو، دوستانو!

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا محترمو غړو! هیوادوالو، د مسلمان او قهرمان افغانستان زموږ د خپلواک افغانستان د نوی او مترقی افغانستان، د دموکراتیک او ویارلی سرلوږی او له غرور څخه د ډک افغانستان په سیمه او نړی کی د پرتمین او د جلال څخه د ډک انقلابی افغانستان بیرغ رپیږی.

ژوندی دی وی د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د گوند یووالی او زموږ د خلکو سره د انقلابی دولت پیوند. **د افغانستان د ټولو زیار ایستونکو او آزادو خلکو یووالی د ثور د پرتمین انقلاب د هدفونو او آرمانونو د بریالیتوب ضامن دی.** ژوندی دی وی انقلاب، وړاندی د سولی او امنیت، خپلواکی او دموکراسی، دوستی او ورورولی، برابری، ترقی، او خوشبختی په لور!

* تایپ کامپیوتری از : ع . ق . فضلۍ

** تکیه ها از «اصالت» است.

*** هر نوع استفاده و نقل قول از «بیانیه ی ببرک کارمل در دوهمین اجلاس شورای انقلابی» صرف با ذکر منبع و نام سایت «اصالت» مجاز است!

www.esalat.org